

ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Харківський національний університет будівництва та архітектури

Анотація: У статті досліджено основні принципи планування розвитку потенціалу підприємств, етапи та фактори, що мають вплив на цей аспект

Ключові слова: конкурентоспроможність; економічний потенціал; планування виробничого процесу; економічний розвиток

PLANNING THE DEVELOPMENT OF THE ENTERPRISE'S POTENTIAL

Abstract: The article examines the basic principles of planning the development of the potential of enterprises, stages and factors influencing this aspect

Keywords: competitiveness; economic potential; production process planning; economic development

Ринкова економіка диктує умови в яких успішність та стійкість економічних суб'єктів (підприємств) можуть бути забезпечені лише у випадку ефективного планування їх економічних діяльностей. Тому актуальність теми полягає в тому, що зараз на Україні існує досить багато підприємств, у яких відсутнє раціональне планування потенціалу, що створює багато економічних проблем. Оскільки потенціал будь-якого підприємства має найбільший вплив не тільки на кінцеві результати його діяльності, а й на межі економічного зростання і структурного розвитку всієї організації. Тому необхідно досліджувати основні принципи планування: їх методи, форми і прийоми, що регулюють механізм економічного ринку в галузі споживання обмеженого ресурсу для того, щоб підвищити конкурентоспроможність господарського суб'єкта.

План розвитку потенціалу підприємства складається з наступних етапів:

- 1) оцінювання ефективності, структури та динаміки застосування виробничого ресурсу та прояви підприємства або його частини;
- 2) окреслювання здібностей до конкуренції на економічному ринку на засадах переважаючих типів продукції, самого підприємства взагалі та його сукупного потенціалу;
- 3) аналітика яскраво виражених резервів виробництва та витрат економічного ресурсу в масштабі підприємства;
- 4) виділення головного стратегічного спрямування та етапів розвитку потенціалу підприємства;
- 5) розробка плану розвитку потенціалу підприємства з поглядом на обрані в перспективі цілі та основні обмеження економічного ресурсу;
- 6) реалізація запланованих дій, що пов'язані з економічним зростанням та розвитком потенціалу підприємства. [1, с. 37-58]

Отже, розвиток та підвищення рівня потенціалу походить з структурного аналізу, оцінки та планування впливу сукупності факторів на конкурентоспроможність підприємства та його місце на діючому ринку.

Економічний потенціал підприємств складається з декількох ресурсних аспектів: трудових та матеріальних, фінансових та інших, що мають у своєму розпорядженні організації для виконання запланованих робіт і послуг. У свою чергу, ступінь розвитку економічного потенціалу підприємства можна характеризують за наступними факторами та показниками:

- обсяги та якість виробничого ресурсу, наявність фінансового ресурсу та нематеріальних активів, чисельність промислово-виробничого персоналу, складові основних виробничих фондів, величина оборотних фондів і матеріальних запасів, використання патентів, ліцензій, технології, інформації;
- професійні можливості персоналу підприємства у різних сферах виробництва і та рівнях керівництва;

- фінансове становище підприємства, ступінь поточно платіжних здібностей та ліквідності, рівень зовнішньої та внутрішньої заборгованості, ступінь кредитоспроможності;
- становище наукової, творчої, раціоналізаторської та інноваційної діяльності, здібності до оновлення виробництва та зміни діючих технологій;
- інформаційна забезпеченість маркетингової, проектної та фінансової діяльності, якість використання інформаційного ресурсу, ступінь його обґрунтування та достовірності.

Описані вище компоненти трудових та економічних особливостей можуть надати комплексну характеристику найважливішим соціально-економічним, науково технічним, фінансово інвестиційним та іншим рисам або індикаторам, які дозволяють оцінювати загальний, або сукупний, потенціал кожного підприємства.

Але з боку планування виробничого процесу, треба приділити увагу потенціалу економічного розвитку і зростання. Та можна відокремити три головних типи розвитку великої економіки, у тому числі і державної системи:

1) ідеальний – це тип розвитку, коли до неї вносяться дозовані зміни, що походять із необхідностей, які заснована на наукових та професійних засадах, що забезпечується безперервністю та стійкістю економічного розвитку;

2) реальний – це тип розвитку системи, що передбачає часткові реформи в сфері економічної системи після появи проявів перших негативні ознаки функціонування підприємства;

3) радикальний – це тип, що використовується, коли практично вичерпаний ресурс діючої системи і необхідна кардинальна реформа зі зміною основних інституційних структур. [2, с. 6-16]

Підбиваючи підсумки, метою планування розвитку потенціалу підприємства є створення матеріальних умов для найбільш ефективного виконання завдань підприємства, що на нього покладені. Досягнення цієї мети забезпечується рішенням комплексу наступних завдань:

- впровадження у виробництво нових знарядь і засобів праці для виробництва продукції;
- впровадження засобів механізації та автоматизації виробництва;
- вдосконалення діючої та застосування нових прогресивних технологій;
- використання нових предметів праці, палива та енергоносіїв;
- вдосконалення систем і засобів в управлінні виробництвом і реалізацією продукції на основі сучасних технологій управління;
- забезпечення охорони навколишнього середовища;
- підвищення кваліфікаційного рівня працівників;
- оптимізація структури «основне-допоміжне виробництво» та інше;

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ковальов В.В. Фінансовий аналіз: методи й процедури. - М.: Фінанси і статистика, 2001. - 560 с.
2. М.С. Атлас, К.Н. Лебедєва. Питання про зміст економічних понять.// Вісник Фінансової академії. 2000. № 3 (15) - С. 6-16.

Янченко Наталія Вікторівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та бізнесу, Харківський національний університет будівництва та архітектури, Харків, e-mail: yanchenko.natalia@kstuca.kharkov.ua

Зоря Вікторія Романівна – студентка 4 курсу архітектурного факультету, Харківський національний університет будівництва та архітектури, Харків, e-mail: victoriazoraya@gmail.com

Yanchenko Natalia V. – associate professor of the Department of Economics and business, candidate of Economic Sciences, Kharkiv National University of construction and architecture, Kharkiv, e-mail: yanchenko.natalia@kstuca.kharkov.ua

Zoria Victoria R. – 4th year student of the Faculty of architecture, Kharkiv National University of civil engineering and architecture, Kharkiv, e-mail: victoriazoraya@gmail.com